

ENDÜSTRİYEL OTOMASYON SEMPOZYUMU VE SERGİSİ DÜZENLENDİ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından ilk kez düzenlenen Endüstriyel Otomasyon Sempozyumu ve Sergisi, İstanbul Şube sekreteryalığında 21-22 Ekim 2011 tarihlerinde, İstanbul Teknik Üniversitesi Maslak Yerleşkesi Süleyman Demirel Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi.

hakkında bilgi akışını sağlamak ve güncel konuların tartışılacağı bir ortam oluşturmaktır” dedi. Hükümet tarafından çıkarılan Kanun Hükmünde Kararnamelerle yapılan düzenlemelerin kamusal varlıkların yok olmasına yol açacağı uyarısında bulunan Çelik, “Tüm bunların dışında bildiğiniz gibi hükümet, seçimlerden önce çıkarttığı yetki yasasına dayanarak olağanüstü bir yönetim biçimi benimsemiş, kanun yapma konusunda bir sıkıntı olmamasına rağmen TBMM'ye kanun teklifi sunmadan Kanun Hükmünde

17 kurum ve kuruluş tarafından desteklenen Sempozyum boyunca Açılış Oturumu dışında altı oturumda 22 bildiri sunuldu ve “Türkiye'de Kontrol ve Otomasyon Eğitimi” konulu panel ile kapanış oturumu gerçekleştirildi. Sempozyum, 350'yi aşkın akademisyen, mühendis, teknik eleman, sektörün ilgili temsilcileri ile üniversite öğrencileri tarafından izlendi.

Sempozyumun açılış konuşmaları Makina Mühendisleri Odası (MMO) İstanbul Şube Yönetim Kurulu Başkanı İlter Çelik, MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar ve Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörü İsmail Yüksek tarafından yapıldı.

“KAMUSAL VARLIKLAR YOK EDİLİYOR”

Sempozyum açılışında konuşan MMO İstanbul Şube Yönetim Kurulu Başkanı İlter Çelik, meslek alanlarında bilimi ve tekniği izleyen, yorumlayan ve ülke çapında onu geliştirmeyi amaçlayan örgütlerinin Endüstriyel Otomasyon Sempozyumu'nda eğitim ayağı da dâhil olmak üzere alanın tüm sorunlarını

tartıştırmayı hedeflediklerini kaydetti. Çelik, bu tartışmaları mühendisleri, sektörü ve nihai tüketiciyi kapsayan ve süreklilik arz eden bir platform üzerinden, bu kesimleri sadece uygulayıcı ve tüketici olmaktan çıkartarak yapmanın, alandaki mevcut ve yapılacak olan düzenlemelere dair fikirleri ortaklaşmanın pek çok mühendislik alanında olduğu gibi bu alanda da amaç edinildiğini vurgulayarak, “Bu sempozyumun amacı kısaca; ülkemizde endüstriyel otomasyonla ilgili alanlar ve sektörlerdeki yenilik ve gelişmeler

Kararnamelerle kamusal varlıkların yok olmasına yol açacak düzenlemeler yaparak kamu yönetimini değiştirmeyi tercih etmiştir. Yürürlüğe konulan düzenlemeler kamu yararına değildir. Bu nedenle yaşadığımız süreç olağan değildir, ülkemizde olağan demokrasilerde yeri olmayan tersi bir süreç işlemektedir. Ülkemizi ve mesleğimizi daha çok sömürüye açma çabaları olarak özetlenebilecek bu düzenlemelere karşı mücadele edeceğimizi siz değerli meslektaşlarımızla paylaşmak isterim” diye konuştu.

“OTOMASYONLA EMEK ARASINDA DÜZENLEYİCİ BİR İLİŞKİ KURULMALI”

Sempozyum açılışında konuşan MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar ise en basit ifadeyle bir işin insan ile makine arasında paylaşılması olarak tanımlanabilen ve yaşamın her alanına giren otomasyon ve onun endüstrileşmiş biçimi olan endüstriyel otomasyonun, bu ilişkiyi fabrikalara, atölyelere, binalara, tesislere dek soktuğunu ve çeşitli elektronik makine ve araçların

kurulması, bakımı ve onarımı süreçlerini mühendislik dolayımıyla kapsadığını belirtti. Mühendisliğin, matematik ve temel bilimlerin ortaya koyduğu, teorik ve deneysel araştırmalar ile deneyim ve uygulama yoluyla kazanılmış bilgileri bilimsel ve mesleki etik çerçevesinde kullanarak, doğadaki madde ve enerjiyi ekonomik yöntemler geliştirerek insanoglu yararına sunan bir meslek olduğunu kaydetti. Çakar, modern makina mühendisliğinin büyük oranda karmaşık bilgisayar destekli tasarım, modelleme ve analizi de içine aldığı kaydederek, “Tüm dinamiklerin üretimi otomatikleştirme eğilimine girdiği bir iktisadi sistem ve dönemde yaşıyoruz. Günümüz fabrikasyon süreçleri, otomasyon olanaklarının daha geniş uygulanmasına, otomatik işlem görücülerin, sanayi robotlarının, çeşitli tipte yükleme gereçlerinin, transfer tezgahlarının ve otomatik kontrol sistemlerinin kullanımının üretimde birincilleşmesini kapsamakta; insan gücü ise bu sistemlerin kontrolüne yöneltilmektedir. Üretim otomatikleştirilmesi, makinalaştırılması süreçlerinin kusursuz yönetimi bütünüyle mühendislik bilgi ve deneyiminin bu alana sevgiyle ilişkilidir. Endüstride kolay ve güvenilir üretim yönetimi, temelde sürecin doğru işletilmesi ve her adımında kontrol edilmesiyle mümkündür” diye konuştu.

Endüstriyel Otomasyon Ölçek Sorunu

Bugün imalat, inşaat, elektrik, geri dönüşüm, tekstil, enerji, elektronik sektörlerinde devre dizayn, üretim otomasyon sistemlerinde ve bilişim, telekomünikasyon ve ofis yönetimi sistemlerinde otomasyonun aktif olarak kullanıldığını işaret eden Çakar, endüstriyel otomasyonun uygulanmasının her sektöre göre değişmekle birlikte bir ölçek sorunu olduğunu ifade etti. Ekonomik kapasite seçilmeden otomasyonun mümkün olmadığına dikkat çeken Çakar, burada “maliyet–kalite” optimizasyonunun söz

konusu olduğunu vurguladı. “Ürün veya ürün gurupları belirli bir miktarda üretilmeden bu optimizasyon sağlanamaz” diyen Çakar, ölçek düşük olsa bile yüksek katma değerli makine ve ekipmanlarda AR-GE ve inovasyon yeteneğinin mutlaka geliştirilmesi gerektiğini savundu. Yirminci yüzyılın özellikle ikinci yarısında sanayileşmenin büyük bir ivmeyle hızlanmasını sağlayan teknolojik gelişmelerin başında imalat yöntemlerinin otomatikleşmesi ve buna bağlı olarak gelişen robot teknolojileri olduğunu söyleyen Çakar şu bilgileri verdi: “Otomasyon, elektronik, bilişim teknolojilerinin olağanüstü bir hızla gelişmesi ve kârlılığı belirleyen temel bir etmen olmasının, üretimdeki emek gücü payının düzenli olarak düşmesini beraberinde getirdiğini de belirtmek gerekir. Zira bu gelişmeler, mavi yakalıdan beyaz yakalıya dek insanların ve tecrübelerinin değersizleştiği haklı kaygısına yol açmakta ve işsizleşme olgusuyla örtüşmektedir. Bu noktada konu, tarihsel olarak bilimsel teknik gelişmelerin, emek gücü ve insanlığın toplumsal refahı doğrultusunda nasıl kullanılacağı sorununda düğümlenmektedir.”

“Emeğin Var Oluşu İnsanın Var Oluşudur”

MMO Başkanı Çakar, bu üretim ve istihdam biçimlerinin günümüz Türkiye'sindeki tezahürünün, ulusal mal ve hizmet piyasalarının

serbestleştirilmesi, uluslararası sermaye hareketlerinin önündeki kısıtların tamamen kaldırılarak tek tek ülkelerin uluslararası finans ağ ve organizasyonlarına eklenmesi ve bu hedeflerle uyumlu olarak uygulanan özelleştirme politikaları ile ulusal üretim yeteneğinin aşındırıldığını, emek ve üretim piyasalarında tam anlamıyla bir kuralsızlaştırmayla serbest piyasa işleyişinin egemen kılındığını vurguladı. Amacın kârın azamileştirilmesi, ücretlerin düşürülmesi, iş gücü istihdamının azaltılması ve buna koşut olarak mühendisin işlev ve iradesinin minimize edilmesi olduğunu kaydeden Ali Ekber Çakar, böylece az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin küresel ölçekli sermayenin 'tek hukuk' sistemine dahil edilmesinde de önemli mesafeler kat edildiğini işaret etti. “Şurası çok açık ki, üretim süreçlerinde mutlaka gerekli olan planlama ve toplumsal istihdamı parçalayan, insan emeğini değersizleştirerek çalışma yaşamının dışına atan bir üretim, mekanizasyon, otomasyon ve sanayileşme tarzını önleyici tedbirler ve kamusal merkezi bir planlama ve denetim gerekmektedir” diyen Çakar, kısaca emeği, mühendisliği, bilimi, tekniği, otomasyonu, sanayileşmeyi insanca, daha fazla insan için, bütün insanlık için toplumsal refahı egemen kılmaya yönelik olarak üretmek ve kullanmak gerektiğini savunarak şöyle konuştu: “Emeğin üretkenliğinin artması hem kalkınmanın kendisidir hem de kalkınmanın hızını belirlemektedir. Ancak karşı karşıya olduğumuz temel sorunlardan birisi emek, bilim, teknoloji, mühendislik ve otomasyonun endüstride ve bütün toplumsal yaşamda nasıl kullanılacağına dair ilişkinin tarif edilmesidir. Bu tarif kapitalizmin azami kâr hırsı uğruna her krizde yıkıma uğratılan üretici güçler ve insan potansiyelini gözden çıkarma yönelimine karşı durabilmeli, otomasyonla emek arasında düzenleyici bir ilişki kurmalıdır. Unutmamalıyız ki, emeğin var oluşu insanın var oluşudur. Bu var oluş biçimi korunmalı, insanca kılınmalı ve üstelik geliştirilerek geleceğe aktarılmalıdır.” ■